

MÚZEUMI FÜZETEK

AZ ERDÉLYI NEMZETI MÚZEUM

ÁSVÁNYTÁRÁNAK ÉRTESÍTŐJE.

SZERKESZTI: DR. SZÁDECZKY GYULA.

I. kötet.

1912.

2. szám.

Dr. Koch Antal negyven éves egyetemi tanári jubileuma.

Beszéd, mellyel Dr. SZÁDECZKY GYULA az Erdélyi Múzeum-Egylet Természettudományi szakülését 1913. februárius hó 18-án megnyitotta.

Tisztelt Szakülés!

Mielőtt kitűzött tárgyunkhoz fognánk, engedjék meg, hogy tudományos életünknek egy felemelően szép eseményéről emlékezzek meg, amely bennünket is igen közelről érdekel.

Dr. KOCH ANTALnak 40 éves egyetemi tanári jubileumát a múlt évben ünnepelték meg tanítványai bensőséges, mondhatnám családi körben, a budapesti egyetem geo-palaeontologiai intézetében. A hálás tanítványok a legkedvesebb emléket, tudományos munkálkodásuknak friss termékét nyújtották az ünnepelt, szeretett Mesternek ebben a 158 nagy negyedlapra terjedő, szépen illusztrált könyvben, amelyet itt bemutatni szerencsém van, melynek címe „Koch-emlékkönyv, KOCH ANTALnak, a budapesti egyetemen a földtan és őslénytan tanárának, negyven éves egyetemi tanári jubileumára (1872—1912) írták tanítványai. Budapest, 1912“.

Ezen a helyen, az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi szakosztályának első geologiai jellegű ülésén csak kedves kötelességet teljesítünk, midőn erről a lélekemelő jubileumról megemlékezünk és a nevezetes évforduló alkalmából a magunk részéről is a legmélyebb tisztelettel és őszinte elismeréssel köszöntjük az érdekekben gazdag tudóst. Mert Dr. KOCH ANTAL hosszú, buzgó tanári működésének termő magvai ott fejlődtek ugyan ki, ahol ünneplése kipattant, de az Ő virágzása, tudományos működésének javarésze itt folyt le ebben az Intézetben, az ahoz kapcsolt Egyesületi Ásványtárban, Erdély földjén.

Jól tudom, hogy nincs szükség itt arról beszélni, ki az a Dr. KOCH ANTAL. De fiatalabb tagtársainkra való tekintettel nem lesz fölösleges megemlíteni, hogy az ünnepelt Egyetemünk megalapításakor 1872-ben, 29 éves korában nyerte el, mint akkor kinevezett ny. r. tanár az ásvány-földtani tanszéket és ezzel Egyesületünk Ásványtárának vezetését. Huszonhárom évet, tehát életének legszebb, legmunkásabb, virágzó szakát töltötte el ebben a minőségben. E közben hat nyáron át (1882—87-ig) a m. kir. Földtani Intézet megbízásából geologiailag részletesen felvett Erdély ÉNy-i részén 4212,6 négyzet kilométer területet. Egyéb geológiai tanulmányai közben keresztül-kasúl járta Erdély földjét, ami őt első sorban a geológiai harmadszak tudósává tette. Munkásságának eredményéről bőszégesen tanúskodnak Szakosztályunk régebbi füzetek. Összefoglaló nagy munkája, összes irodalmi tevékenységének legnagyobb, legkiválóbb terméke: „Az Erdélyrészi Medencze harmadkori képződményei“ címen 1894., illetőleg 1900-ban jelent meg két kötetben, összesen 527 lapon.

Ha ezenkívül Erdély földre vonatkozó igen nagyszámú értekezései közül megemlítem a ditrói nephelin-syenittömeg (1881), továbbá a mocsai meteorkőhullás (1882) leírását, Erdély ásványainak kritikai átnézete (1885) című munkáját, előttünk áll az a szoros kapcsolat, amelyik bennünket Dr. KOCH ANTALhoz fűz. Ennek tanúbizonysága gyűjteményünknek az a sok ezerre menő tárgya, amelynek cédulája gyűjtőként az Ő nevét örökíti meg.

Ilyen körülmények között nincs kétségem afelől, hogy szakülésünk hajlandó egyhangú lelkesedéssel

Dr. KOCH ANTALt, az Erdélyi Múzeum Ásványtárának egykori igazgató-főörét, Erdély földtörténelmének hervadhatlan érdemű kutatóját, negyven éves egyetemi tanári jubileuma alkalmából nagyrabecsüléssel köszönteni és

helyesléssel veszi tudomásul, hogy szakosztályunk Elnökével együtt indítványozó fel fogja hívni Egyesületünk központi választmánya útján Közgyűlésünk figyelmét Dr. KOCH ANTAL érdemeinek alkalmás módon való megörökítésére.

Dr. Szádeczky Gyula.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1913. március 30-iki közgyűlésén ebből kiindulva, Dr. KOCH ANTALt az egyesület igazgató tagjává és az Erdélyi Nemzeti Múzeum Ásványtárának tiszteletbeli igazgatójává választotta.